

Rapportage Aanvullend soortenonderzoek

COA Smalstraat te Helmond
P09420

Versie: 1.0

Colofon	
Titel	Rapportage Aanvullend soortenonderzoek COA Smalstraat te Helmond
Projectcode	P09420
Versie	1.0
Datum	21-11-2025
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers Postbus 30203 2500GE te Den Haag
Uitvoerder	
	GRAS Advies bv
	Bedrijvenpark Twente 412
	7602 KM Almelo
	Huismanstraat 6 6851 GT Huissen
Email	ecologie@grasadvies.nl
Website	https://grasadvies.nl/
Telefoon	074 2020258

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Gebiedsbeschrijving	5
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Wettelijk kader	8
3.1	Beschermde gebieden (artikel 2.44, lid 5 Ow):	9
3.2	Houtopstanden (artikel 11.111 Bal).....	9
3.3	Beschermde soorten	9
3.3.1	Vogelrichtlijn soorten (artikel 11.37 Bal).....	9
3.3.2	Habitatrichtlijn soorten (artikel 11.46 Bal)	10
3.3.3	Overige soorten (artikel 11.54 Bal)	10
3.4	Invulling van de zorgplicht.....	11
4	Onderzoeksmethodiek	12
4.1	Algemene onderzoeksmethode	12
4.2	Soortspecifieke onderzoeksmethoden	13
5	Resultaten	16
5.1	Kleine marterachtigen	16
5.2	Steenmarter	16
5.3	Overige soorten	17
6	Conclusies	18
	Bronnen	19

1 Inleiding

In opdracht van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft GRAS Advies een aanvullend soortenonderzoek Omgevingswet uitgevoerd aan de Smalstraat te Helmond. Het COA is voornemens om hier een nieuwe opvanglocatie te realiseren waarbij de aanwezige begroeiing in het projectgebied verwijderd wordt en nieuwbouw gerealiseerd wordt.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen verplicht de Omgevingswet te toetsen of aanwezige beschermde plant- en diersoorten geen negatieve effecten ondervinden van de beoogde ontwikkeling. Eerder uitgevoerd verkennend onderzoek (quickscan) naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna op de bovengenoemde locatie (GRAS Advies, 2025), kon de aanwezigheid van de volgende soorten en (soort)groepen niet uitsluiten:

- Kleine marterachtigen
- Steenmarter

Op basis hiervan is nader onderzoek naar deze soorten en (soort)groepen verricht. Dit aanvullende soortenonderzoek geeft uitsluitel over de aanwezigheid of afwezigheid van bovengenoemde soorten en soort(groepen) en adviseert over de te nemen vervolgstappen. Het onderbouwt of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling redelijkerwijs uitvoerbaar is of dat mogelijk een vergunningsaanvraag op basis van een flora- en fauna-activiteit en/of andere maatregelen noodzakelijk zijn.

Aanvullend soortenonderzoek is een uitgebreid en afgestemd soortgericht onderzoek. Het bestaat uit een bureau studie en meerdere veldinventarisaties waarbij onderzoeksmethoden en richtlijnen uit erkende en soort specifieke kennisdocumenten en/of soortprotocollen worden toegepast. Met inachtneming van wettelijke kaders, de kenmerken van de beoogde ontwikkeling en de gerelateerde werkzaamheden wordt beoordeeld of aanwezige soorten, hun functioneel leefgebied en essentiële habitatfuncties negatieve effecten ondervinden van de beoogde ingreep.

Verspreidingsgegevens

In dit rapport is informatie verwerkt afkomstig uit de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze informatie mag (zolang de datavoorziening niet open en toegankelijk is) zonder toestemming van BIJ12 niet worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Indien relevant zal GRAS Advies verspreidingsgegevens die zijn verkregen door veldinventarisaties binnen en/of rondom het projectgebied na een periode van 2 jaar openbaar maken binnen de omgeving van de NDFF.

Dit rapport presenteert de uitkomsten van het aanvullend soortenonderzoek Omgevingswet en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen. Het is onlosmakelijk verbonden aan het verkennend onderzoek (QuickScan) flora en fauna COA Helmond (GRAS Advies, 2025). GRAS Advies adviseert, indien van toepassing, uitkomsten als verplichting vast te leggen voor de uitvoerende partij.

Gebiedskenmerken van het huidige projectgebied en een globale beschrijving van de beoogde ontwikkeling zijn opgenomen in Hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft een beknopte samenvatting van het relevante wettelijk kader, gevolgd door de toegepaste onderzoeksmethodiek in Hoofdstuk 4. De resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in Hoofdstuk 5. Hier worden alle relevante soorten beschreven die mogelijk voorkomen, inclusief het effect van de beoogde ontwikkeling op deze soorten en hun functionele leefgebied. De conclusies zijn opgenomen in Hoofdstuk 6 waarin de belangrijkste resultaten, mogelijke maatregelen en vervolgstappen worden samengevat.

Reikwijdte en beperkingen

Dit aanvullend soortenonderzoek richt zich tot het in hoofdstuk 3 benoemd wettelijk kader. Informatie met betrekking tot gebiedsbescherming, houtopstanden en stikstof vallen buiten de scope van dit onderzoek.

De ecologen van GRAS Advies spannen zich maximaal in om onderzoek zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren. Desondanks zal nooit een volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. GRAS Advies kan daarom geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en/of fauna.

Momenteel bestaan er geen landelijke richtlijnen betreft de geldigheidsduur van aanvullende soortenonderzoeken. Desalniettemin kan bevoegd gezag hieraan een termijn koppelen en actuele gegevens vereisen. Doorgaans wordt een termijn van 3 jaar aanbevolen. GRAS Advies adviseert daarom de termijn van 3 jaar niet te overschrijden.

Dit rapport gaat in op de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling zoals beschreven in Paragraaf 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en hun functioneel leefgebied leiden.

2 Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling

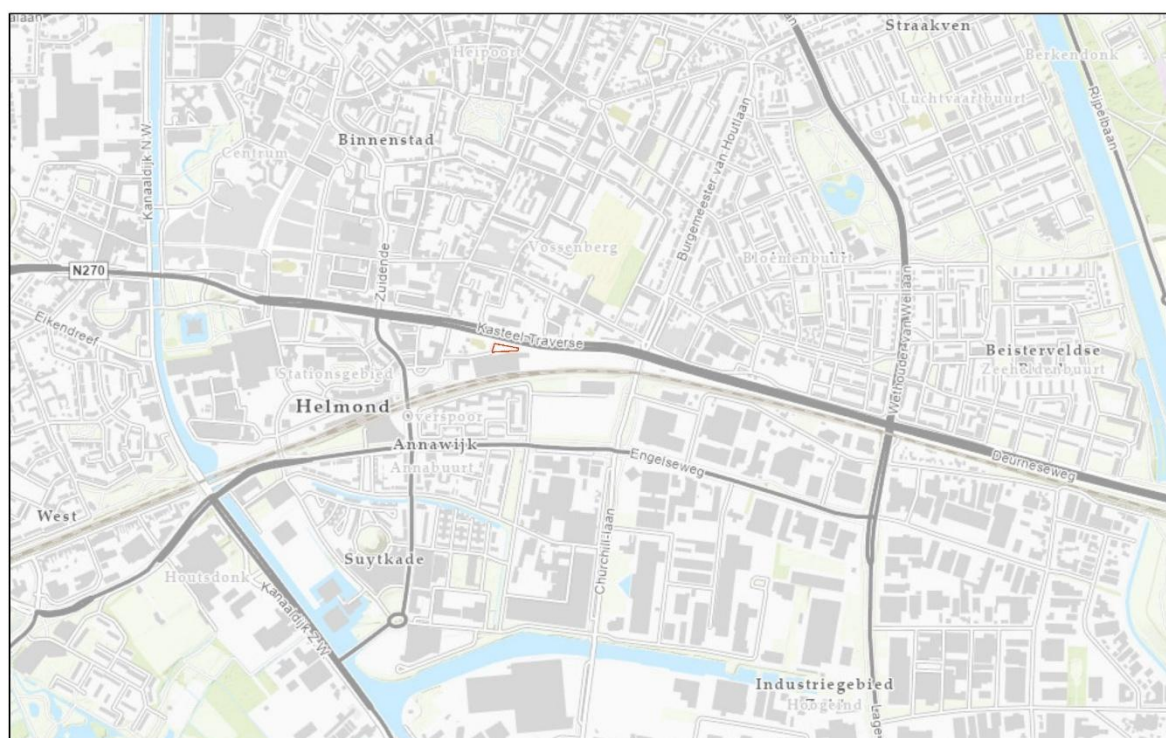
2.1 Gebiedsbeschrijving

Gegevens

Adres: Smalstraat
Plaats: Helmond
Gemeente: Helmond
Provincie: Noord-Brabant

Locatie en omgeving

Het projectgebied betreft een bosschage grenzend aan de parkeerplaats van het centrale station in Helmond. Aan de zuidzijde van het deelgebied is een verhard pad aanwezig. In de bosschage staan diverse bomen, heesters en lage beplanting. Soorten aanwezig in de bosschage betreffen onder andere de braam, brandnetel, gewone esdoorn, hazelaar, hemelboom, teunisbloem spec., sneeuwbes en de zomereik. Aan de noordzijde van het projectgebied is een sloot aanwezig. Ten tijde van de QuickScan was er geen water aanwezig in de sloot. Aan de rand van het projectgebied staan twee exemplaren van de *Chamaecyparis pisifera*. Afbeelding 2.1 toont de ligging van het projectgebied.

10-9-2025

1:12,000
0 0.1 0.2 0.4 mi
0 0.15 0.3 0.6 km
Esri Nederland, Community Map Contributors

GRAS Advies
DAGNL

Afbeelding 2.1: Ligging van het projectgebied (rood kader).

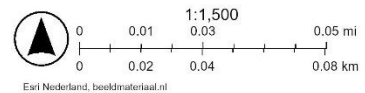
Terrein en kenmerken

De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1000m². Afbeelding 2.2 toont een luchtfoto van het projectgebied, inclusief begrenzing. Het terrein wordt bepaald door bomen en struweel. Afbeelding 2.3 geeft een impressie van het projectgebied.

Het terrein is volledig begroeid met soorten als de zomereik (*Quercus robur*), hazelaar (*Corylus avellana*), teunisbloem (*Oenothera fruticosa*) en sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*) voor. Direct rondom het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied ligt het centrale station van Helmond, een parkeerplaats en de N270 (Kasteel-Traversalle weg).

10-9-2025

GRAS Advies
DAGNL

Afbeelding 2.2: Luchtfoto met begrenzing van het projectgebied (rood kader).

Afbeelding 2.3: Impressie van het projectgebied.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is voornemens 50 opvangplekken voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers) te realiseren. Hiervoor worden er in het projectgebied woonunits van drie verdiepingen hoog geplaatst. De werkzaamheden staan gepland tussen oktober en april.

3 Wettelijk kader

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Deze wet ziet toe op de bescherming en benutting van de fysieke leefomgeving door middel van zorgplichten. Er is een algemene zorgplicht van kracht die te allen tijde geldig is voor iedereen.

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de fysieke leefomgeving, inclusief in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In de praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken of ongedaan maken en c) het achterwege laten van schadelijke handelingen voor de natuur.

Zorgplicht

In artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), is de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Lid 1 van het artikel luidt als volgt:

1. “Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. “alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.”

Deze zorgplicht wordt nader geconcretiseerd omdat initiatiefnemers op grond van lid 2 verplicht zijn zich ervan dienen te vergewissen dat op de locatie van de beoogde ontwikkeling, geen in het wild levende dieren van beschermde soorten of hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn (Bron: BIJ12, 2024).

Daarnaast zijn speciale zorgplichten vastgesteld ter bescherming van gebieden, soorten, houtopstanden en landschapselementen. Wanneer speciale zorgplichten zijn vastgesteld, gaan deze voor de algemene zorgplicht. Speciale zorgplichten kunnen op meerdere niveaus uitgewerkt zijn en staan onder meer vastgelegd in programma's (Rijksniveau), waterschapverordeningen (waterschapniveau), omgevingsvisies en aanvullende provinciale verordeningen (provinciaal niveau) en omgevingsplannen (gemeentelijk niveau).

Invasieve exoten kunnen een bedreiging vormen voor inheemse planten en dieren. Indien schadelijke exoten in het projectgebied aanwezig zijn, dienen deze bestreden te worden. Het bestrijden van invasieve exoten valt onder de algemene zorgplicht. Er kunnen ook speciale zorgplichten met nadere bestrijdingsmethoden zijn uitgewerkt.

Onderzoekverplichting en omgevingsvergunningen

Er is een onderzoekverplichting ingesteld die de initiatiefnemer verplicht om te onderzoeken of er sprake kan zijn van schadelijke handelingen voor de natuur. Als er sprake is van schadelijke handelingen dient een vergunning aangevraagd te worden via het digitaal stelsel omgevingswet (DSO).

Als er meerdere vergunningen nodig zijn kan de initiatiefnemer ervoor kiezen deze vergunningen gezamenlijk aan te vragen of allemaal los van elkaar aan te vragen. Indien er meerdere vergunningen worden aangevraagd zal het laagste overheidsorgaan de aanvraag uit het DSO behandelen. Het overheidsorgaan dat de aanvraag ontvangt kan echter, met wederzijdse instemming, de beslisbevoegdheid overdragen aan een ander overheidsorgaan.

3.1 Beschermde gebieden (artikel 2.44, lid 5 Ow):

De bescherming van gebieden is onderverdeeld in drie categorieën: Natura-2000 gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en bijzondere natuurgebieden en landschappen.

Natura 2000

Voor activiteiten die effect hebben op beschermde gebieden dient een omgevingsvergunning N2000-activiteiten te worden aangevraagd.

NNN gebieden

Voor activiteiten die effect hebben op NNN-gebieden en niet passen binnen de huidige bestemming dient een omgevingsvergunning omgevingsplan-activiteit aangevraagd te worden.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen

In de provinciale omgevingsvisies en verordeningen en in de gemeentelijke omgevingsplannen kunnen bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn aangewezen. Een voorbeeld hier van zijn beschermde kleine landschapselementen van provincie Utrecht en Landgoed Overcingel in Assen dat is aangewezen als provinciaal natuurgebied.

3.2 Houtopstanden (artikel 11.111 Bal)

De bescherming van houtopstanden is onderverdeeld in twee categorieën: binnen de vastgestelde bebouwingscontour houtkap (dit valt onder de gemeente) of buiten de bebouwingscontour houtkap. Buiten de bebouwingscontour houtkap is een houtopstand beschermd als deze uit meer dan 1000m² (10 are) bestaat of uit een rijbeplanting van 21 bomen of meer. Voor beschermde houtopstanden geldt een meldingsplicht.

3.3 Beschermde soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten. Voor activiteiten die effect hebben op beschermde soorten dient een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteiten te worden aangevraagd (art. 5.1 ow). De specifieke zorgplichten ten aanzien van deze beschermde soorten staat beschreven in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

3.3.1 Vogelrichtlijn soorten (artikel 11.37 Bal)

Het is verboden om zonder een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit de volgende schadelijke handelingen te verrichten:

- Artikel 11.37 lid 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
- Artikel 11.37 lid 2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan: 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- Artikel 11.37 lid 3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

3.3.2 Habitatrichtlijn soorten (artikel 11.46 Bal)

Het is verboden om zonder een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit de volgende schadelijke handelingen te verrichten:

- Artikel 11.46 lid 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
- Artikel 11.46 lid 2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- Artikel 11.46 lid 3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

3.3.3 Overige soorten (artikel 11.54 Bal)

Het is verboden om zonder een omgevingsvergunning flora en fauna activiteit de volgende schadelijke handelingen te verrichten:

- Artikel 11.54 lid 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
- Artikel 11.54 lid 2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Deze handelingen mogen alleen plaats vinden indien er geen mogelijke alternatieven zijn, indien er een dwingende reden is (wettelijk belang) en wanneer er passende maatregelen en voldoende compensatie wordt aangeboden voor de beschermde soort.

Indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode kan een vrijstelling van de vergunningplicht gelden.

3.4 Invulling van de zorgplicht

Broedende vogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd en er dient zorg gedragen te worden voor broedende vogels, zodat deze niet verstoord worden en geen (nadelig) effect ondervinden van de geplande werkzaamheden. Voor vogelsoorten die ieder jaar een nieuw nest bouwen geldt dat nesten beschermd zijn zolang de broedperiode van de soort duurt. Dit houdt in dat de nesten beschermd zijn vanaf de eerste aanzet van nestbouw, tot het moment dat het laatste jong het nest verlaten heeft.

4 Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek wordt uitgevoerd om te beoordelen of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een mogelijk significant negatief effect heeft op (wettelijk) beschermde plant- en diersoorten. Hiervoor is het noodzakelijk om aanwezigheid of afwezigheid van deze soorten vast te stellen en locaties van habitatfuncties te bepalen. De door GRAS Advies gehanteerde algemene onderzoeksmethodiek (Paragraaf 4.1) is globaal onder te verdelen in bureauonderzoek, veldonderzoek en analyse. De soortspecifieke onderzoeksmethoden staan beschreven in Paragraaf 4.2.

4.1 Algemene onderzoeksmethode

Bureauonderzoek

Voor relevante datavisualisatie, projectinformatie en soorteninformatie is onder andere Rapportage QuickScan flora en fauna COA Helmond (GRAS Advies, 2025) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens overgenomen en aanvullende informatie verzameld over:

- locaties van habitatfuncties van mogelijk aanwezige beschermde soorten;
- gebiedskenmerken en mogelijke huidige ruimtelijke en ecologische veranderingen;
- soortspecifieke verspreidingsgegevens (indien van toepassing) waaronder werkgroepen, broedgegevens en verspreidingsatlassen;
- geschikte onderzoeklocaties.

Mogelijke aanwezigheid van soorten, locaties van soortspecifieke/gebonden gebiedsfuncties en de locaties waar de trefkans van de te onderzoeken soorten het hoogst zijn, worden hiermee bepaald. Aan de hand van deze gegevens zijn soortspecifieke onderzoeksmethoden vastgesteld en veldonderzoeken gepland.

Veldonderzoek

Soortgerichte onderzoeken zijn in en rondom het projectgebied uitgevoerd. De door GRAS Advies gehanteerde veldonderzoeksmethodiek is (indien beschikbaar) conform aanbevolen methoden en richtlijnen, beschreven in erkende soortspecifieke kennisdocumenten en protocollen. Onderzoek vereist doorgaans meerdere veldbezoeken en onderzoeksperioden zijn veelal verbonden aan vaste perioden. GRAS Advies combineert waar mogelijk soortspecifiek onderzoek om zodoende veldbezoeken te beperken. In Paragraaf 4.2 worden de soortspecifieke onderzoeksmethoden beschreven. Tabel 4.1 toont alle data en specificaties van veldbezoeken.

Tabel 4.1: Data en specificaties veldbezoeken.

Datum	Soort	Aantal onderzoekers	Weersomstandigheden	Reden veldbezoek / onderzoek
8-9-2025	Steenmarter en kleine marterachtigen	1	24°C, wind O 3 Bft, licht bewolkt, droog	Inzet onderzoeksmateriaal
24-9-2025	Steenmarter en kleine marterachtigen	1	16°C, wind W 4 Bft, bewolkt, droog	Controle en vervangen SD-kaartjes, batterijen en lokmiddel
10-10-2025	Steenmarter en kleine marterachtigen	1	13°C, wind W 1 Bft, bewolkt, droog	Controle en vervangen SD-kaartjes, batterijen en lokmiddel
24-10-2025	Steenmarter en kleine marterachtigen	1	13°C, wind W 1 Bft, bewolkt, droog	Controle en vervangen SD-kaartjes, batterijen en lokmiddel
14-11-2025	Steenmarter en kleine marterachtigen	1	12°C, wind Z 2 Bft, bewolkt, droog	Verwijdering onderzoeksmateriaal

Analyse

Na afronding van veldonderzoeken worden gegevens zoals velddata, waarnemingen en bevindingen verzameld. De analyse van deze gegevens bestaat uit:

- bepalen soort en aanwezigheid;
- bepalen locaties (essentiële) habitatfuncties;
- beoordelen kenmerken van beoogde ontwikkeling (zoals duur, periode, invloedsfeer);
- beoordelen effecten beoogde ontwikkeling op aanwezige soorten en habitatfuncties;
- bepalen mogelijke gevolgen, maatregelen en (wettelijke) vervolgstappen.

GRAS Advies is een ecologisch adviesbureau en voert verkennend veldonderzoek uit volgens geldende soort-protocollen. De deskundige ecologen van GRAS Advies zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

4.2 Soortspecifieke onderzoeksmethoden

Onderstaande beschrijft de gehanteerde soortspecifieke onderzoeksmethoden. Hoofdstuk 4, Tabel 4.1 geeft een overzicht van alle veldbezoeksspecificaties.

Kleine marterachtigen

De hermelijn (*Mustela erminea*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) komen in de meeste habitats voor, al hebben de hermelijn en bunzing een voorkeur voor vochtiger terrein. Ze zijn te vinden in open landschap, bossen, weilanden, rietlanden, houtwallen en akkers en prefereren kleinschalig (cultuur)landschap met takkenrillen, struweel, hagen, bosschages, rommelhopen en rommelschuren. Essentiële lijnvormige elementen dienen als rust- of verblijfplaats, voortplantingsplaats of als verbindingsroute tussen gebieden (BIJ12, 2024).

Uit verkennend onderzoek is gebleken dat gezien de hoge vegetatiedichtheid, foerageermogelijkheden en lijnvormige elementen het projectgebied mogelijk geschikt is voor kleine marterachtigen.

Onderzoek naar kleine marterachtigen wordt uitgevoerd om de aanwezigheid van exemplaren, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of (essentieel) functioneel leefgebied (foerageergebied, verbindingsroutes) vast te stellen.

Voor deze soorten bestaat geen landelijk gestandaardiseerd onderzoeksprotocol. Sinds januari 2024 is het Kennisdocument Kleine marterachtigen van BIJ12 (2024) als handreiking hiervoor beschikbaar. Ondanks grotendeels geaccepteerd zijn er provincies die gebruik maken van individueel opgestelde handreikingen.

Voor de provincie Noord-Brabant wordt gebruik gemaakt van het *BIJ12 Kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024)*. Om de aanwezigheid van deze soortgroep vast te stellen is een verdiepend onderzoek uitgevoerd. De aanwezigheid van kleine marterachtigen binnen het projectgebied is onderzocht.

Het verdiepend onderzoek bestaat uit de inzet van waarnemingsapparatuur- of materialen gedurende een onderzoeksperiode van minimaal 8 weken. De periode met de hoogste waarnemingskansen ligt tussen juni en half november (BIJ12, 2024). De onderzoeksmaterialen (wildcamera's) zijn ingezet met lokmiddel (sardientjes). Deze camera's zijn op drie plaatsen binnen het projectgebied geplaatst (afbeelding 4.1). Eén van deze camera's betrof een struikrover. Potentieel aanwezig leefgebied van bunzing, wezel en/of hermelijn wordt hierbij in beeld gebracht.

Steenmarter

De steenmarter (*Martes foina*) is een nationaal beschermde soort die niet is vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant. De soort wordt gezien als een 'cultuurvolger' en dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtig habitat zoals steengroeven en gebouwen. De soort is te vinden in parklandschap maar vooral in de buurt van dorpen, boerderijen en zelfs grote steden. Oude schuren, heggen en geriefbosjes zijn erg geschikt. Essentieel is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes en bermen waar de soort foerageert (Zoogdiervereniging, z.d.).

Uit verkennend onderzoek is gebleken dat gezien de hoge vegetatiedichtheid, foerageermogelijkheden en lijnvormige elementen het projectgebied mogelijk geschikt is voor steenmarters.

Onderzoek naar steenmarter is maatwerk en wordt doorgaans gedaan om de aanwezigheid van vaste en essentiële rust- of voortplantingsplaatsen en foerageergebied vast te stellen. Voor deze soort bestaat geen landelijk gestandaardiseerd onderzoeksprotocol.

- GRAS Advies gebruikt wildcamera's met lokstof (pindakaas) om beeldmateriaal te vervaardigen van passerende dieren. De lokstof wordt voor de camera op/aan een verhoging geplaatst om determinatie van de soort te vergemakkelijken.
- Onderzoek is niet gebonden aan vaste perioden. Desondanks hanteert GRAS Advies de periode waarbij deze soort meest actief is. Dit is globaal maart tot en met augustus. In deze periode worden inventarisatiematerialen minimaal 6 weken in het projectgebied geplaatst. Buiten deze periode wordt minimaal 12 weken gehanteerd.
- Inventarisatiematerialen worden geplaatst op plekken waar de trefkans het hoogst is. Dit wordt bepaald aan de hand van eerder uitgevoerd verkennend onderzoek, de huidige ruimtelijke en ecologische situatie en kenmerken van de beoogde ontwikkeling.
- Het aantal in te zetten inventarisatiematerialen wordt bepaald door de deskundige ecooloog. Dit is afhankelijk van de grootte en toegankelijkheid van het projectgebied en de geschiktheid van het gebied voor de steenmarter.
- Om de werking van inventarisatiematerialen te waarborgen kiest GRAS Advies ervoor binnen deze periode om de twee weken batterijen en opslagmiddelen van opname apparatuur te vervangen en de lokstof te vernieuwen.

Voor het onderzoek aan de COA Smalstraat te Helmond zijn drie wildcamera's met lokstof ingezet. Het projectgebied is in zijn geheel geschikt als leefgebied voor steenmarter. Tabel 4.1 toont de veldbezoeksspecificaties. Afbeelding 4.1 geeft deze locaties weer

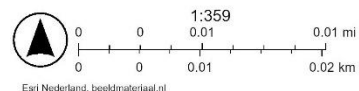
Inventarisatiemateriaal is 9,5 weken operationeel geweest. Na het plaatsen van de wildcamera's zijn in totaal vier veldbezoeken geweest om de SD-kaarten en batterijen van de wildcamera's te vervangen en daarbij de lokstof (pindakaas) te verversen. Bij het laatste locatiebezoek zijn alle materialen verwijderd.

19-11-2025

Materiaalallocatie

▲ Wildcamera

GRAS Advies
DAGnl

Afbeelding 4.1: Locaties van de wildcamera's inclusief de struikrover binnen het projectgebied. Er zijn gedurende het onderzoek drie camera's ingezet, echter zijn er vier camera's op de kaart gezien één camera gestolen was waarna er een extra camera is bijgeplaatst.

5 Resultaten

Hoofdstuk 5 behandelt welke beschermde soorten mogelijk voorkomen in en rondom het projectgebied, welke habitatfuncties aanwezig en essentieel zijn, en wat de verwachte negatieve effecten op deze functies zijn als gevolg van de beoogde ontwikkeling. Soorten en functies zijn opgenomen op basis van het eerder uitgevoerd verkennend onderzoek (GRAS Advies, 2025). De aanwezigheid van habitatfuncties; in hoeverre deze essentieel zijn voor de aanwezige soort en het negatief effect op deze functie als gevolg van de beoogde ontwikkeling, is gebaseerd op resultaten verkregen tijdens dit onderzoek. Onderstaande paragrafen geven per soort(groep) de resultaten weer.

5.1 Kleine marterachtigen

Verblijfplaatsen

Tijdens veldbezoeken zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Ook zijn er geen sporen zoals verse uitwerpselen en prooiresten aangetroffen die waarschijnlijk van kleine marterachtigen afkomstig zijn. Gedurende de onderzoeksperiode zijn er geen waarnemingen vastgelegd met de wildcamera's of struikrover van kleine marterachtigen. Hiermee is de aanwezigheid van een verblijfplaats binnen het projectgebied voor kleine marterachtigen uitgesloten.

Functioneel leefgebied

Er zijn geen beelden van kleine marterachtigen binnen het projectgebied vastgelegd. Het projectgebied voorziet hierbij niet in foerageergebied en/of verbindingsroute.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het leefgebied van kleine marterachtigen. Habitatsfuncties zoals nest- en rustplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes zijn binnen het gebied uitgesloten. De beoogde ontwikkeling heeft hierdoor geen negatief effect op essentiële habitatfuncties van kleine marterachtigen. De invloedsfeer van de beoogde ontwikkeling heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van kleine marterachtigen. Een omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is voor de uitvoering van de werkzaamheden niet nodig.

5.2 Steenmarter

Verblijfplaatsen

Tijdens veldbezoeken zijn geen steenmarters waargenomen. Ook zijn er geen sporen zoals verse uitwerpselen en prooiresten aangetroffen die waarschijnlijk van steenmarters afkomstig zijn. Gedurende de onderzoeksperiode is één waarneming gedaan van een steenmarter (Afbeelding 5.1). Deze waarneming duidt echter niet op de aanwezigheid van verblijfplaatsen. Gezien er één steenmarter is waargenomen gedurende een onderzoeksperiode van 9,5 weken met gebruik van lokmiddel is het niet aannemelijk dat er een verblijfplaats van de steenmarter binnen het projectgebied bevindt. Hiermee is de aanwezigheid van een verblijfplaats binnen het projectgebied voor steenmarters uitgesloten.

Functioneel leefgebied

Er is gedurende de onderzoeksperiode één passerende steenmarter waargenomen (Afbeelding 5.1). Gezien er één steenmarter is waargenomen gedurende een onderzoeksperiode van 9,5 weken met gebruik van lokmiddel is het niet aannemelijk dat het projectgebied voorziet in foerageergebied en/of verbindingsroute voor de steenmarter. Het projectgebied maakt geen deel uit van het functionele leefgebied van de steenmarter.

Afbeelding 5.1: Waargenomen steenmarter met de struikrover op 29-10-2025 om 00:52 uur.

Effectenbeoordeling

Habitatsfuncties zoals nest- en rustplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes kunnen binnen het gebied worden uitgesloten, desondanks de enige waarneming van de steenmarter (*Martes foina*). Op sporadisch passerende exemplaren na, maakt het projectgebied geen deel uit van het functioneel leefgebied van de steenmarters. De beoogde ontwikkeling heeft hierdoor geen negatief effect op essentiële habitatfuncties van steenmarters. De invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van de steenmarter. Een omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit is voor de uitvoering van de werkzaamheden niet nodig.

5.3 Overige soorten

Gedurende de onderzoeksperiode zijn meerdere konijnen waargenomen. Daarnaast zijn ook algemene muisensoorten en bruine ratten vastgelegd. Het projectgebied is mogelijk onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. Deze soorten zijn beschermd onder 'andere soorten', maar staan ook in de categorie 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling voor deze soorten geldt. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij.

6 Conclusies

De aanwezigheid van essentiële habitatfuncties van kleine marterachtigen en steenmarters kan redelijkerwijs worden **uitgesloten**. Op sporadisch passerende exemplaren na, zijn er geen exemplaren of habitatfuncties van desbetreffende soorten binnen het projectgebied aangetroffen.

De aanwezigheid van de volgende soorten zijn eveneens aangetoond. Echter geldt voor deze soorten door een vrijstelling op de vergunningsplicht voor de soort of door het ontbreken van negatieve effecten op essentiële habitatfuncties, **geen vergunningsplicht**.

- Konijn

Het projectgebied maakt mogelijk deel uit van het leefgebied voor diverse (zang)vogels (GRAS Advies, 2025). Nesten van broedende vogels en hun omgeving zijn wettelijk beschermd en mogen niet worden verstoord. Verstoring wordt voorkomen door:

- versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, of;
- maatregelen te nemen zodat nesten geen hinder ondervinden, of
- een broedvogelinspectie en vrijgave te laten plaatsvinden vóór aanvang van desbetreffende werkzaamheden.

GRAS Advies adviseert de resultaten en conclusies voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant.

Zorgplicht

In artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), is de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Lid 1 van het artikel luidt als volgt:

1. "Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. "alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd."

Deze zorgplicht wordt nader geconcretiseerd omdat initiatiefnemers op grond van lid 2 verplicht zijn zich ervan dienen te vergewissen dat op de locatie van de beoogde ontwikkeling, geen in het wild levende dieren van beschermde soorten of hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn (Bron: BIJ12, 2024).

Bronnen

GRAS Advies (2025). Rapportage Quicksan flora en fauna COA Helmond. Huissen.

BIJ12 (2024). Kennisdocument kleine marterachtigen, Versie 1.0, januari 2024.

Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging, 13 oktober 2017.

Zoogdiervereniging (z.d.). Steenmarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter> Datum geraadpleegd: 19-11-2025.

Stichting Floron (2011). Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Nijmegen. 176p.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. December 2016. Versie 1.3, 5p.

Nationale Databank Flora en Fauna (z.d.). <https://ndff-ecogrid.nl/> Datum geraadpleegd: 19-11-2025.

Hunink, S. (2025). Lijst beschermde soorten Omgevingswet. Natuurinclusief, Borculo. 07 juli 2025.

Netwerk Groene Bureaus (2017). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. Versie november 2023.

Wetten.overheid.nl (2024). Omgevingswet. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2024-01-01>. Datum geraadpleegd: 19-11-2025.

Interprovinciaal overleg (IPO). (2022). Natuurnetwerk Nederland (ehs). Atlas Leefomgeving.

Ministerie van Economische Zaken. (2018). Natura 2000-gebieden. Atlas Leefomgeving.

BIJ12 (2024). Juridisch Kader behorende bij de Kennisdocumenten Soortbescherming. Versie 2.0, januari 2024.